

nister tidligere har indtaget, og som vi alle vare glade ved, at han indtog, og som vi gerne vilde have Lejlighed til at høre noget om ogsaa her, hvor Diskussionen neppe kan indskrænkes til blot at omfatte de 5 Aars Forlængelse, der er Tale om. Med andre Ord, man vil have 5 Aar til at slippe for en generende Opgave, og saa staa endda Spørgsmaalet aabent: Hvad skal der saa gøres?

Er det Meningen, man vil bruge disse 5 Aar, hvis nu Tidsrummet bliver 5 Aar, til at undersøge, hvorledes man i Almindelighed ønsker Teatrets Forhold, og da komme med en Indstilling, der maatte være i Stand til at imødekomme mere fremskridtsvenlige Anskuelser, eller vil man møde igen om 5 Aar uden maaske at være kommen synderligt videre end nu? Hvis Tanken var den, at de 5 Aar skulde anvendes til en virkelig grundig Overlæggelse af, hvad der kan og bør gøres, og man saa vilde møde med Forslag, maatte man sluge denne bitre Pille. Men jeg synes ikke, man har nogen Garanti for, at det vil ske, jeg kunde i hvert Fald have Lyst til at høre, hvad Kultusministeren mener om denne Sag, hvis han om 5 Aar atter vil møde her og anmode Tingets Medlemmer om at interessere sig for det kgl. Teaters Forhold.

Det er en kendt Sag, at mit Parti er for fri Teaternæring, men jeg vil gøre opmærksom paa, at denne Frinæring ikke er noget egentligt socialistisk Krav, det er et gammelt liberalt Krav. Naar Talen er om aandelige Forhold, kunde det i hvert Fald forsvares at sige: Ingen Indskrænkning i den aandelige Frihed udover den Kontrol og Garanti, der altid maa være, ogsaa hvor Talen er om aandelige Forhold. I øvrigt er en Sammenligning mellem en Forretning for „ædelige“ Varer og en Kulturanstalt som det kgl. Teater selvfølgelig i sig selv udelukket. Idealet maa være en saa høj Grad af Frihed som vel muligt. Jeg vil gentage det gamle Ord: Frihed under Ansvar. I alt Fald, mine Herrer, Ansvar overfor Brandvæsenet, thi Brandvæsenet turde maaske være den Autoritet, der vilde øve den stærkeste Indskrænkning i Friheden. Man kunde stryge alt Ansvar, kunde hænde, overfor baade Kunst og Publikum, naar blot de almindelige Vilkaar vare til Stede, hvorunder Kunsten kunde præstere noget, og Publikum kunde være sikker paa, at alle hygiejniske Foranstaltninger vare opfyldte, men man vilde ikke dermed slippe udenom Brandvæsenet, der er den største Faktor i

dette Forhold, og som vistnok i meget høj Grad vilde gøre og har gjort Indskrænkninger, naar Talen er om Opførelse af Skuespil eller Variétéforestillinger.

Jeg mener, at et Statsteater meget vel vil kunne bestaa ogsaa under den fri Næring. Statsteatret har altid en foretrukken Stilling. Der er intet og skal intet være i Vejen for, at Staten yder Tilskud dertil. Der knytter sig andre Fordele dertil, som Pensioner. Jeg nævnedes forrige Gang, denne Sag var paa Dagsordenen, at det ogsaa kun var det kgl. Teaters Kunstnere, der have Udsigt til at blive dekorerede. Tager man alle disse Omstændigheder i Betragtning, vil Statsteatret vise sig at have en foretrukken Stilling i Konkurrencen.

Det kgl. Teater, eller hvad man vil kalde det, den nationale Scene, har en banebrydende Opgave i vor dramatiske Kunst. Det siges i Loven af 13. Marts 1903, at Teatrets Opgave er uden Ensidsighed at opføre de bedste dramatiske Arbejder saavel af ældre som af yngre, navnlig danske, Forfattere og Kunstnere. Jeg vil dertil føje, at det jo ikke blot kan være Opgaven at være banebrydende — og deri har Teatret en overordentlig stor og smuk Opgave — i den nationale Kunst, men at det tillige burde være mere end en københavnsk Scene. Det er ikke saa ualmindeligt, at ærede Landborepræsentanter mene, at Københavnerne ere et fælt Folkefærd, der aldrig tænker paa Landbointeresser. Jeg vil dog konstatere, at Socialdemokraterne ere ganske fortræffelige Agrarer, idet de aldrig nogen Sinde undlade at yde Tilskud til, hvad der kan være Landbruget til Gavn. Men jeg vil ogsaa gøre opmærksom paa, at naar det drejer sig om aandelige Interesser, ere Socialdemokraterne i høj Grad interesserede i, at det ikke blot er Københavnerne, der høste Fordel af de gode Skuespillere, men at det ogsaa kunde være Landboerne. Og jeg vil i denne Henseende gøre opmærksom paa, at det vistnok vil være heldigt, om, naar Landboerne eller Provinsboerne ikke kunne komme til Hovedstaden, Hovedstaden da kom til dem, at de kongelige Kunstnere kom ud i de Provinsbyer, der have et godt Opland og derfor have Lejlighed til at kunne samle et Publikum om sig, og gave Gæsteforestillinger i saadanne Provinsbyer for at delagtiggøre hele det danske Folk i den gode Kunst. Det er ikke Tilfældet nu. Hvis der nu gives Gæsteforestillinger i Provinsbyer af det kongelige Teaters Kunst-